

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 10.12.2024, klo 16:00 - 17:45

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 123 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 124 Pöytäkirjan tarkastus

§ 125 Ajankohtaiskatsaus

§ 126 Kiinteistönmuodostuksen maksutaksan uudistus

§ 127 Rakennusvalvontaviranomaisen viranomaistehtävistä, suoritteista ja muista palveluista perittävien maksujen hyväksyminen

§ 128 Yhdyskuntalautakunnan Ympäristö- ja rakennusjaoston toimivallan siirrot viranhaltijoille

§ 129 Vesistöjen ja pienvesien ekologisen tilan seurantaohjelma 2025-2036

**§ 130 Rakennuslupahakemus, Lentokentänkatu 9a (LP-837-2024-03376)
837-303-780-24**

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto

10.12.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Höyssä Matti, puheenjohtaja
Hellsten Matti, 1. varapuheenjohtaja
Eskelinen Riina-Eveliina
Heino Leena
Huhtala Anne
Hupanen Pentti
Lehti Milla
Majuri Katriina
Salonen Antti, saapui 16:38

Muut saapuvilla olleet

Sandström Hanna, hallintosihteeri, sihteeri
Henttonen Juha, rakennusvalvontapäällikkö
Nikupaavo-Oksanen Tarja, viestintäasiantuntija
Nurminen Mikko, johtaja, poistui 17:07
Sassi Sari, vs. ympäristöpäällikkö
Skippari Kati, vs. ympäristö- ja kehitysjohtaja
Markkanen Sanna, ympäristötarkastaja, saapui 17:07, poistui 17:38

Allekirjoitukset

Matti Höyssä
Puheenjohtaja

Hanna Sandström
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Milla Lehti

Anne Huhtala

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 13.12.2024 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi

Hanna Sandström, pöytäkirjanpitäjä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 123

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus ympäristötarkastaja Sanna Markkaselle § 129 ajaksi.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 120 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 124

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Milla Lehti ja Anne Huhtala (varalle Matti Hellsten).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään torstaina 12.12.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 125

Ajankohtaiskatsaus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Sassi Sari Ympäristöpäällikkö, Henttonen Juha
Rakennusvalvontapäällikkö

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

Katsaus ympäristö- ja rakennusjaoston ajankohtaisiin asioihin:

- Kaukajärven veden laatu ja tehdyt kunnostustoimet - ajankohtaiskatsaus
- Ylimääräinen kokous 18.12.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 126

Kiinteistönmuodostuksen maksutaksan uudistus

TRE:5612/02.04.03/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Alarotu Antti

Valmistelijan yhteystiedot

Kaupungingeodeetti Antti Alarotu, puh. 040 776 4970, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Hyväksytään tarkastettu kiinteistönmuodostuksen maksutaksa.

Kumottavia taksoja sovelletaan niihin asioihin, jotka ovat vielä vireillä vuonna 2024 tai tulevat vireille vuonna 2024.

Taksa tulee voimaan 1.1.2025

Perustelut

Tampereen kaupunki on kiinteistörekisteriä ylläpitävä kunta.

Kun kunta huolehtii kiinteistörekisterilain 5 §:n mukaisesti kiinteistörekisterin pitämisestä asemakaava-alueella, se huolehtii myös tällä alueella suoritettavasta kiinteistönmuodostamistoiminnasta kiinteistönmuodostamislain 5 §:n mukaisesti. Kiinteistörekisterin pitämisestä seuraa se, että kiinteistötoimituksista ja kiinteistörekisterin pitäjän päätöksistä peritään kiinteistötoimitusmaksu kiinteistötoimitusmaksulain (KtmL) 3 §:n mukaisesti valtiolle tai kunnalle. Maksu peritään toiminnasta aiheutuvien kokonaiskustannusten määrän (omakustannusarvon) mukaan.

KtmL 4 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 3 §:n perusteella määräytyvistä maksuista. Edelleen KtmL 4 §:n perusteella kiinteistötoimitusten, joihin toimitusmääräyksen antaa kunnan kiinteistörekisterin pitäjä, maksuista määrätään kuitenkin samoin perustein kiinteistötoimitusmaksutaksassa, josta päättää kunta.

Kiinteistönmuodostuksen maksutaksalla perittäviä maksuja on tarpeen uudistaa muuttuvan lainsäädännön vuoksi. Rakentamislaki (751/2023) tulee voimaan 1.1.2025 ja lakia sovelletaan 1.1.2025 alkaen vireille

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

tuleviin asioihin. Rakentamislaki korvaa rakennuskohteiden suunnittelun, rakentamisen ja käytön osalta vuodesta 2000 voimassa olleen maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999). Alueiden käytön osalta maankäyttö- ja rakennuslaki jää voimaan, mutta lain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsäädännöksi (132/1999).

Taksan uudistamisen yhteydessä kiinteistönmuodostuksen suorittamia tonttijakoja koskevat maksut sekä rakennusvalvonnan arkisto- ja asiakirjapalveluita koskevat maksut on päätetty irrottaa rakennusvalvonnan taksasta.

Tonttijakoja koskevat maksut siirtyvät kiinteistönmuodostuksen omaan taksaan.

Taksassa tarkennetaan yleisen alueen lohkomisen ja halkomisen toimitusten maksuja. Nämä muutokset eivät aiheuta korotuksia nykyisiin maksujen määriin.

Uuden taksan esitetään tulevan voimaan 1.1.2025 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Taksan mukaiset maksut määräytyvät hakemuksen vireilletulo päivänä voimassa olevan taksan mukaan.

Ehdotus kiinteistönmuodostuksen maksutaksasta 1.1.2025 alkaen on liitteenä.

Tiedoksi

Antti Alarotu, Petja Sankari-Tiilikainen

Liitteet

1 Kiinteistönmuodostuksen maksutaksa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 127

Rakennusvalvontaviranomaisen viranomaistehtävistä, suoritteista ja muista palveluista perittävien maksujen hyväksyminen

TRE:5424/02.04.03/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Tommila Emilia

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Emilia Tommila, puh. 040 067 9232, etunimi.sukunimi@tampere.fi ja Rakennusvalvontapäällikkö Juha Henttonen, puh. 040 549 7055, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Rakennusvalvontaviranomaisen viranomaistehtävistä, suoritteista ja muista palveluista perittäviä maksuja koskeva liitteen mukainen taksa hyväksytään tulemaan voimaan 1.1.2025 ehdolla, että Tampereen kaupunginvaltuusto hyväksyy sille tehdyn esityksen rakennusvalvonnan palveluita ja muita suoritteita koskevien maksujen yleisistä perusteista.

Uudet maksut tulevat voimaan 1.1.2025 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston 23.11.2021 (§ 166 / 2021) hyväksymä ja 21.5.2024 (§ 56 / 2024) muuttama rakennusvalvonnan ja kiinteistönmuodostuksen taksa kumotaan niiltä osin, kun taksa sisältää maksut rakennusvalvonnan lupa-, tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä. Kumottavaa taksa sovelletaan niihin asioihin, jotka ovat vielä vireillä vuonna 2024 tai tulevat vireille vuonna 2024.

Kokouskäsitely

Antti Salonen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Rakennusvalvontaviranomaisen viranomaistehtävistä, suoritteista ja muista palveluista perittäviä maksuja on tarpeen uudistaa muuttuvan lainsäädännön vuoksi. Rakentamislaki (751/2023) tulee voimaan 1.1.2025 ja lakia sovelletaan 1.1.2025 alkaen vireille tuleviin asioihin. Rakentamislaki korvaa rakennuskohteiden suunnittelun, rakentamisen ja käytön osalta vuodesta 2000 voimassa olleen maankäyttö- ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

rakennuslain (132/1999). Alueiden käytön osalta maankäyttö- ja rakennuslaki jää voimaan, mutta lain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaiksi (132/1999).

Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 8 kohdan sekä Tampereen kaupungin hallintosäännön 71 §:n mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto esitti kokouksessaan 12.11.2024 (§ 111 / 2024) kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi rakennusvalvonnan palveluiden ja muiden suoritteiden maksujen yleiset perusteet olemaan voimassa toistaiseksi 1.1.2025 alkaen. Asia käsiteltäneen valtuuston kokouksessa 16.12.2024.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 17 § 3 momentin 5 kohdan ja 18 §:n mukaan yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto päättää rakennusvalvonnan palveluista ja perittävien maksujen hyväksymisestä. Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto on edellisen kerran hyväksynyt rakennusvalvonnan taksan 23.11.2021 (§ 166 / 2021) ja täydentänyt sitä asuinrakennuksia koskevalla määräaikaaisella alennuksella 21.5.2024 (§ 56 / 2024).

Rakentamislain 79 §:n 1 momentin mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun. Jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu on hakemuksesta perusteettomilta osin palautettava. Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvan vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, voidaan periä suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

Rakentamislain 79 §:n 2 momentin mukaan erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Edellä 1 momentin nojalla määrätyt luvan tarkastus- ja valvontamaksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Rakennusvalvonnan nykyinen, maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä maankäyttö- ja rakennusasetukseen (895/1999) perustuva taksa muutetaan vastaamaan 1.1.2025 alkaen rakentamislakia. Taksan rakenteen osalta yksi keskeinen muutos on se, että jatkossa ei ole enää jaottelua rakennuslupiin ja toimenpidelupiin vaan lupaa edellyttäviin rakentamishankkeisiin tulee vain yksi lupamuoto, rakentamislupa. Jatkossa rakentamislupa voidaan asiakkaan pyynnöstä käsitellä myös niin sanottuna kaksivaiheisena lupana, joista ensimmäinen koskee sijoittamisen edellytyksiä ja toinen toteuttamisen edellytyksiä. Tämän johdosta taksaan on lisätty uusi, erillistä sijoittamislupaa koskeva taksan kohta. Uusina kohtina taksaan esitetään lisättäväksi myös esimerkiksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- yli 50 neliömetrin suuruisia katoksia koskeva maksu
- yli 2 kuukautta paikallaan pidettäviä yleisörakennelmia koskeva maksu
- yli 30 metriä korkeita mastoja, piippuja ja vastaavia koskeva maksu
- yli 35 metriä korkeita tuulivoimaloita koskeva maksu
- loppukatselmuksen yhteydessä myönnettävää vähäistä poikkeamista koskeva maksu
- aloittamisoikeutta koskeva maksu, kun sitä haetaan erillisellä päätöksellä
- suojellun rakennuksen purkamista koskeva maksu
- rakennustyön keskeyttämistä koskeva maksu

Muutostyön yhteydessä taksaan esitetään lisättäväksi myös sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014), liikennejärjestelyistä ja maanteistä annetun lain (503/2005) sekä yksityisteistä annetun lain (560/2018) mukaisia viranomaistehtäviä koskevat maksut, joita ovat:

- telekaapelin, tukiaseman tai radiomaston sijoittamispäätöstä, sen muuttamista ja kumoamista koskeva maksu
- kiinteän lumiaidan sijoittamispäätöstä koskeva maksu
- rakennuksen, rakennelman tai kasvillisuuden poistamista koskeva maksu
- tiealueen näkemä- ja suoja-alueen rakennusrajoitteesta poikkeamista koskeva maksu

Taksan uudistamisen yhteydessä osaan maksuista esitetään korotuksia. Korotuksia esitetään muun muassa rakennuksen rakentamista, laajentamista sekä korjaus- ja muutostöitä koskeviin rakennuskohtaisiin maksuihin (neliöperusteiseen maksuun ei esitetä korotuksia), energiakaivon rakentamislupamaksuun, sijaintikatselmuksia koskeviin maksuihin, rakennusrasitteita koskevaan maksuun, maisematyölupaa koskevaan maksuun sekä naapurikuulemista koskevaan maksuun. Lisäksi rakentamislupamaksuihin esitetään lisättäväksi yleinen prosenttikorotus, mikäli luvan ratkaiseminen edellyttää suunnittelutarveharkintaa.

Esitettävät maksukorotukset perustuvat osittain yleiseen indeksikorotukseen sekä osittain lupamenettelyn muutoksesta johtuviin kasvaviin viranomaisvelvoitteisiin: jatkossa rakennusvalvontaviranomaisella on käytössään vain yksi, sisältövaatimuksiltaan raskaampi ja viranomaisvelvoitteiltaan työläämpi rakentamislupamenettely. Energiakaivojen rakentamislupamaksun osalta korotustarve liittyy edellä mainitun ohella siihen, että poraustekniikan kehittymisen myötä niin sanotuille keskisyville ja syville energiakaivoille (syvyys yli 600 metriä) on ollut tarpeen muodostaa ns. tavanomaisista energiakaivoista (syvyys alle 600 metriä) erillinen hintaluokkansa. Keskisyviä ja syviä energiakaivoja koskeva lupamenettely on ns. tavanomaisia energiakaivoja työläämpi. Sama koskee myös esimerkiksi maisematyölupaa koskevaa maksua, kun kyse on puiden kaatamisesta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

ranta-asemakaavan alueella tai yleiskaava-alueilla. Ranta-asemakaavan alueella ja yleiskaava-alueilla puiden kaatamisen liittyvä lupaprosessi on työläämpi kuin tavanomaisilla asemakaava-alueilla.

Taksan uudistamisen yhteydessä esitetään myös, että pientalojen kokonaisalan mukaista maksua koskevasta 25 % alennuksesta, kun lupaa haetaan 1.10.–31.1. välisenä aikana, luovutaan. Perusteena on se, että alennuksen ohjausvaikutus on jäänyt vähäiseksi. Samalla esitetään, että pientalon lupahakemuksen yhteydessä erillisenä rakennettavan talousrakennuksen perusmaksua koskevasta huojennuksesta luovutaan. Perusteena on se, että jatkossa alle 30 neliömetrin suuruiset talousrakennukset eivät enää vaadi lupaa. Alennusta lupamaksusta ei saisi jatkossa myöskään esimerkiksi rakentamislain 114 §:n tarkoittaman asiantuntijatarkastuksen perusteella, koska valvonta täydentää rakennusvalvontaviranomaisen suorittamaa valvontaa, ei korvaa sitä.

Osaan maksuista esitetään myös tuntuvia alennuksia. Esimerkiksi rakentamisluvan yhteydessä haettavaan aloittamisoikeutta koskevaan maksuun esitetään selkeästi nykyistä matalampaa maksua, kun kyseessä on yhden tai kahden asunnon pientalo, vapaa-ajan asuinrakennus, asumiseen liittyvä talousrakennus tai rakenteiltaan ja varusteiltaan yksinkertainen ja vähäinen rakennus. Lisäksi esimerkiksi vähäistä poikkeamista koskevaan maksuun esitetään huomattavaa huojennusta, kun poikkeaminen koskee muuta kuin kaavamääräystä.

Taksan uudistamisen yhteydessä sen alku- ja loppuosiin sekä eri lupatyyppejä (rakentamis-, purkamis- ja maisematyölupa) koskeviin taksankohtiin esitetään myös lisättäväksi selitteitä, jotka viestivät asiakkaille aikaisempaa selkeämmin:

- mitä lupavaihetta ja rakennustyönaikaista valvontavaihetta koskevia viranomaistoimenpiteitä lupamaksuun kulloinkin sisältyy,
- missä vaiheessa kyseinen maksu veloitetaan ja
- kuinka paljon maksua palautetaan, jos jokin viranomaistoimenpide jää suorittamatta luvasta luopumisen vuoksi.

Taksan uudistamisen yhteydessä kiinteistönmuodostuksen suorittamia tonttijakoja koskevat maksut sekä rakennusvalvonnan arkisto- ja asiakirjapalveluita koskevat maksut on päätetty irrottaa rakennusvalvonnan taksasta.

Tonttijakoja koskevat maksut siirtyvät kiinteistönmuodostuksen omaan taksaan. Ennen kuin niitä koskeva uusi päätös on tehty, aiempi taksa (Ympäristö- ja rakennusjaosto 23.11.2021 § 166) kiinteistönmuodostuksen maksujen osalta jää toistaiseksi voimaan.

Arkisto- ja asiakirjapalveluiden osalta sovelletaan jatkossa kaupunginhallituksen 17.12.2018 (§ 521 / 2018) hyväksymiä asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittäviä maksuja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Rakennusvalvontataksaan jäävät edelleen paikan merkintää ja sijaintikatselmusta koskevat maksut, jotka liittyvät rakentamislupaan ja jotka rakennusvalvonta laskuttaa rakentamisluvan yhteydessä.

Uuden taksan esitetään tulevan voimaan 1.1.2025 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Taksan mukaiset maksut määräytyvät hakemuksen vireilletulopäivänä voimassa olevan taksan mukaan.

Ehdotus rakennusvalvontaviranomaisen viranomaistehtävistä, suoritteista ja muista palveluista perittäviksi maksuiksi 1.1.2025 alkaen on liitteenä.

Tiedoksi

Juha Henttonen, Emilia Tommila, Antti Alarotu, Maija Multamäki, Hanna Telakoski, Pekka Salonen (Tampereen Infra Oy), Kapa/Talous

Liitteet

1 Liite yrja 10.12.2024 Rakennusvalvonnan taksa 1.1.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 128

Yhdyskuntalautakunnan Ympäristö- ja rakennusjaoston toimivallan siirrot viranhaltijoille

TRE:5570/00.02.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Henttonen Juha

Valmistelijan yhteystiedot

Rakennusvalvontapäällikkö Juha Henttonen, puh. 040 549 7055, etunimi.sukunimi@tampere.fi, Ympäristöpäällikkö Kati Skippari, puh. 050 521 5198, etunimi.sukunimi@tampere.fi, Ympäristötarkastaja Sari Sassi, puh. 050 328 5969, etunimi.sukunimi@tampere.fi, Juristi Mika Näykki, puh. 040 515 5823, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Ympäristö- ja rakennusjaostolle kuuluvaa toimivaltaa siirretään jaoston alaisille viranhaltijoille liitteenä olevan ehdotuksen (Liite 1 Yrja) mukaisesti 1.1.2025 alkaen.

Toimivallan siirtäminen sijoittamisluvasta erillisellä päätöksellä asemakaavoitetulla alueella tapahtuu sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy sitä koskevan muutosehdotuksen hallintosääntöön.

Tämä päätös kumoaa ympäristö- ja rakennusjaoston päätöksen 21.2.2023 § 22.

Ympäristö- ja rakennusjaoston toimivallan siirrot viranhaltijoille 1.1.2025 alkaen ilmenevät liitteestä 2 Yrja.

Tämän päätöksen mukaista toimivaltaa noudatetaan 1.1.2025 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kokouskäsitely

Matti Höyssä ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Matti Hellsten kannatti Höyssän ehdotusta.

Jaosto päätti yksimielisesti, että asia jätetään pöydälle.

Perustelut

Tampereen kaupungin hallintosäännön 18 §:n mukaan ympäristö- ja rakennusjaosto voi päättää toimivaltaansa kuuluvan asian siirtämisestä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

ratkaistavaksi viranomaiselle, joka tämän päätöksenteon osalta toimii jaoston alaisuudessa. Ympäristö- ja rakennusjaosto on tehnyt asiassa päätöksen viimeksi 21.2.2023 § 22. Nyt esitettävät muutokset koskevat pääosin rakennusvalvonnan viranhaltijoille siirrettävää toimivaltaa sekä osittain ympäristönsuojelun viranhaltijoille siirrettävää toimivaltaa.

Muutokset rakennusvalvonnan viranhaltijalle siirrettävään toimivaltaan

Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Samalla tulee voimaan maankäyttö- ja rakennuslain muutos, jonka myötä laista kumotaan rakentamista koskevat pykälät ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölaki.

Kuntaliitto on antanut useita yleiskirjeitä rakentamislakiin liittyen. Maankäyttö- ja rakentamislakiin verrattuna toimivaltaa säädetään rakentamislainsäädännössä aiempaa enemmän kunnalle, minkä vuoksi kaupungin hallintosäädännössä on määriteltävä toimivaltainen viranomainen. Kyse ei siis kaikilta osin ole vain lakiviittausten korjaamisesta.

Tarvittavat muutokset hallintosäädäntöön on tehty kaupunginvaltuuston päätöksellä 18.11.2024 (§176/2024). Hallintosäädäntöön on määrätty rakentamislain mukaisen kunnan toimivallan jaosta yhdyskuntalautakunnan ja ympäristö- ja rakennusjaoston välillä. Rakentamislain toimivallan jaosta on vielä vireillä yksi muutos hallintosäädäntöön. Muutosehdotuksen mukaan yhdyskuntalautakunta päättää sijoittamisluvasta erillisellä päätöksellä asemakaavoittamattomalla alueella ja yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto erillisellä päätöksellä sijoittamisluvasta asemakaava-alueella (kaupunginhallitus 2.12.2023 § 471). Asia käsiteltäneen kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.12.2024.

Toimivaltasäädännösten päivittämiseen vaikuttaa osittain myös rakentamislain ns. korjaussarja. Rakentamislakiin on tarkoitus tehdä muutoksia jo ennen kuin laki tulee voimaan 1.1.2025. Hallituksen esitys asiasta on annettu eduskunnalle syyskuussa 2024 (HE 101/2024 vp). Oletettavaa on, että myös mahdolliset muutokset rakentamislakiin tulevat voimaan jo 1.1.2025, ainakin osittain.

Hallintosäädännön muutoksissa ja tässä muutosehdotuksessa on huomioitu jo hyväksytyt lainsäädäntö eli 21.4.2023 Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetty rakentamislaki (751/2023). On mahdollista, että rakentamislain ns. korjaussarjaa koskevien lainmuutosehdotusten myötä toimivaltoihin liittyviä muutostarpeita tulee hyvin pian. Lain muuttamista koskevat säännökset on tarkoitus antaa Suomen eduskunnassa vielä vuoden 2024 puolella siten, että ne tulevat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Ympäristö- ja rakennusjaoston alaisten viranhaltijoiden toimivaltaa koskevat muutosehdotukset noudattavat varsin pitkälle nykyisiä toimivaltasäädännöksiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Seuraavassa selostetaan tarkemmin vain ne oleelliset muutokset, jotka aiheutuvat rakentamislain voimaantulosta.

Jatkossa rakentamislupa koostuu alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Hakijan niin halutessa kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytysten olemassaolon erillisellä päätöksellä. Rakentamisluvan myöntäminen, kun rakennuskohde on pinta-alaltaan alle 4000 neliometriä (rakentamislaki 42 §), siirrettäisiin viranhaltijoille. Näin myös erillisen sijoittamisluvan myöntäminen asemakaavoitetulla alueella. Edelleen rakentamislupa toteuttamisen edellytysten tarkastelulla siirrettäisiin samaa pinta-alarajaa noudatellen viranhaltijoille. Erillisen sijoittamisluvan asemakaavoitetun alueen ulkopuolella ratkaisisi yhdyskuntalautakunta.

Erillisen sijoittamisluvan toimivaltaa koskeva muutosehdotus hallintosääntöön on vireillä, joten tältä osin asia pitää nyt ympäristö- ja rakennusjaostossa päättää ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy sille tehdyn muutosehdotuksen hallintosääntöön.

Purkamisluvat kuuluvat nykyainsäädännön mukaan rakennusvalvontaviranomaiselle. Rakentamislaisissa tämä on määrätty kunnalle. Hallintosäännössä, joka tulee voimaan 1.1.2025, toimivalta päättää purkamisluvista on ympäristö- ja rakennusjaostolla. Tällä päätöksellä ympäristö- ja rakennusjaosto siirtää purkamislupia koskevaa toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille.

Vähäisen poikkeamisen osalta toimivalta uudessa rakentamislaisissa on määrätty kunnalle. Hallintosäännössä, joka tulee voimaan 1.1.2025, toimivalta on osoitettu ympäristö- ja rakennusjaostolle. Toimivalta vähäiseen poikkeamiseen rakentamisluvan yhteydessä esitetään siirrettäväksi viranhaltijoille varsin pitkälle noudattaen nykyisiä toimivaltasäännöksiä.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun hakemushetkellä voimassa olevia säännöksiä noudattaen. Vuonna 2024 vielä vireillä olevat tai vuonna 2024 vireille tulevat hakemukset käsitellään siis loppuun maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä noudattaen. Tämän vuoksi aiemmin tehdyt, rakentamiseen liittyvät, maankäyttö- ja rakentamislakia koskevat toimivallan siirrot viranhaltijoille pidetään edelleen voimassa.

Rakentamislain 106 §: tarkoittama naapurin alueen käyttäminen, rakentamislakiin uutena asiana tuotu 153 §:n mukainen asia (ilmoitus syytteen nostamiseksi) sekä 189 §:n tarkoittama tietojen saaminen verohallinnolta, on ajateltu siirrettävän viranhaltijoille.

Rakentamislain voimaan tulosta johtuvat muutosesitykset toimivaltoihin eivät aiheuta merkittävää muutosta nykyiseen päätöksentekomenettelyyn.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Rakentamislain mukaan viranhaltijoiden tekemistä päätöksistä voi vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimukset käsittelee rakennusvalvontaviranomainen eli ympäristö- ja rakennusjaosto. Oikaisuvaatimusmenettelyyn sovelletaan jatkossa hallintolain säännöksiä. Merkittävin muutos on se, että jatkossa oikaisuvaatimusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Muutos ympäristönsuojelun viranhaltijalle siirrettävään toimivaltaan

Laki merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta (669/2021) tuli voimaan 1.7.2021. Muutoksen myötä huvivenesatamien 50 veneen raja poistui ja kaikkien huvivenesatamiksi luettavien satamien on täytettävä lain 9 luvun 4 §:ssä säädetyt vaatimukset jätteiden vastaanottojärjestelyistä ja laadittava 5 §:ssä tarkoitettu sataman jätehuoltosuunnitelma. Satamaksi ei lasketa paikkaa tai aluetta, jossa on alle 25 venepaikkaa tai jonka yhteydessä on alle 25 huviveneen talvitelakointipaikkaa. Sataman pitäjän on päivitettävä ja esitettävä jätehuoltosuunnitelma viranomaisen arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi vähintään viiden vuoden välein sekä silloin, jos sataman toiminta tai satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi. Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyvän viranomaisen on lähetettävä sataman pitäjälle ote rekisteriin tehdystä merkinnästä. Päätös on luonteeltaan melko teknisluonteinen ja sen käsittely soveltuu tehtäväksi viranhaltijapäätökseksi. Tampereella on yhteensä 13 merenkulun ympäristönsuojelulain tarkoittamaa huvivenesatamaa. Niistä yhden sataman jätehuoltosuunnitelman laatimisesta ja 12 sataman jätehuoltosuunnitelman päivittämisestä ei ole vielä tehty hyväksymispäätöksiä.

Näitä koskevat muutokset on lisätty liitteeseen (liite 1 Yrja). Muut esitettävät muutokset koskevat toiminnan sujuvoittamista ja päätöskäsittelyn nopeuttamista. Esitettävät muutokset ovat liitteessä 1 merkitty punaisella fontilla ja yliviivauksilla. Liitteestä 2 Yrja ilmenevät voimassa olevat toimivallan siirrot näiden nyt esitettävien muutosten jälkeen.

Tiedoksi

kopali, Kati Skippari, Juha Henttonen, Milko Tietäväinen, Hanna Telämäki, Mika Näykki

Liitteet

1 liite 1 Yrja 10.12.2024 ympäristö- ja rakennusjaosto toimivallan siirtojen tarkistaminen

2 liite 2 Yrja 10.12.2024 ympäristö- ja rakennusjaosto toimivallan siirtojen tarkistaminen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 129

Vesistöjen ja pienvesien ekologisen tilan seurantaohjelma 2025-2036

TRE:5555/11.01.02/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Lehkonen Emmi

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Emmi Lehkonen, puh. 040 800 4975, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Sassi Sari, Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Mikko Nurminen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Ympäristötarkastaja Sanna Markkanen oli asiantuntijana läsnä kokouksessa ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on valmistellut vesistöjen ja pienvesien ekologisen tilan seurantaohjelman vuosille 2025-2036. Seurantaohjelma koostuu asiaa taustoittavasta dokumentista, varsinaisesta seurantaohjelmasta vuosille 2025-2036 ja tehtyjen selvitysten koosteesta.

Vesistöjen ja pienvesien ekologisen tilan seurantaohjelman tavoitteena on koota Tampereen alueen vesistöissä ja pienvesissä tehdyt biologiset selvitykset yhteen ja suunnitella sekä ohjelmoida selvitystarpeita tuleville vuosille. Pääpaino on vesistöjen ekologisen tilan biologisten seurantamuuttujien (kalasto, pohjaeläimet, vesikasvillisuus, kasviplankton, piilevät) seurannassa. Tarkoitus on tehdä myös vesielinympäristöissä esiintyvän uhanalaisen tai muuten arvokkaan lajiston seurantaa.

Suunnitelma on ohjeellinen ja toteutus ratkaistaan erikseen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Ohjelma ei ole strateginen vaan käytännönläheinen ja vuosittain päivittyvä. Tavoitteena on tehdä suunnitelmallista, kustannustehokasta ja olemassa olevaan tietoon sekä tarpeeseen perustuvaa vesistöjen ja pienvesien ekologista seurantaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

ottaen huomioon muiden tahojen tekemän tarkkailun, kunnan tehtävät ja taloudelliset realiteetit.

Ohjelman valmistelussa on tehty yhteistyötä kaupungin muiden yksiköiden (viheralueet- ja hulevedet, kiinteistötoimi, yleis- ja asemakaavoitus), Pirkanmaan ELY-keskuksen, Suomen ympäristökeskuksen, Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen ja Pirkanmaan Kalatalouskeskuksen kanssa. Ohjelman toteuttamisessa yhteistyötä edellä mainittujen tahojen kanssa jatketaan. Lisäksi on tarkoitus selvittää tutkimusyhteistyön mahdollisuuksia yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Ohjelman valmisteluun ovat osallistuneet ympäristötarkastaja Emmi Lehtonen, ympäristötarkastaja Sanna Markkanen, ympäristösuunnittelija Eeva Punju, ympäristöalan harjoittelija Miina Heinonen ja avustava suunnittelija Matti Murto.

Tiedoksi

Emmi Lehtonen, Sari Sassi

Liitteet

1 Ekologisen tilan seurantaohjelma 2025-2036.pdf

2 Liite1 Seurantaohjelma 2025-2036.pdf

3 Liite2 Tehdyt selvitykset.pdf

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 130

Rakennuslupahakemus, Lentokentänkatu 9a (LP-837-2024-03376) 837-303-780-24

TRE:4520/10.03.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Fried Juhani

Valmistelijan yhteystiedot

Lupa-arkkitehti Juhan Fried, puh. 040 761 9807 ma ja ke 12.00 - 14.00,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Henttonen Juha, Rakennusvalvontapäällikkö

Päätösehdotus oli

Koja-Yhtiöt Oy:n rakennuslupahakemus hyväksytään liitteessä mainituin
ehdoin.

Perustelut

Rakennuslupa, MRL 125.1 §

Teollisuusrakennuksen rakentaminen, joka johtaa teollisuusrakennuksen
purkamiseen.

Tiedoksi

rakennusvalvonta/hakija

Liitteet

1 Toimenpideselvitys ja lupaehdot, pöytäkirja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§123, §124, §125, §128, §129

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

-varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§126, §127

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Valitusosoitus

§130

Valitusosoitus

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Rakennus- ja toimenpidelupa

Valitusoikeus on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen); sekä
- 4) kunnalla
- 5) toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen, jos rakennuslupa koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia.

Purkamis- ja maisematyölupa

Valitusoikeus on:

- 1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen);
- 2) kunnan jäsenellä; sekä
- 3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä myös silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä. Jos rakennusluvasta mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätös on annettu julkipanon jälkeen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Päätöksen antamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.